

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Атмосферски електрицитет – одабрана поглавља			
Наставник или наставници: доц. др Немања Ковачевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: Одабрана поглавља Динамичке метеорологије 1, Атмосферски електрицитет			
Циљ предмета Стицање знања из савремених теорија атмосферског електрицитета и нумеричког моделовања атмосферског електрицитета и електричних пражњења.			
Исход предмета Разумевање и моделовање електричних процеса у атмосфери.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Корона пражњење; 2. Гром: Осматрања и мерења грома; Механизми стварања грома; Ширење грома. 3. Утицај електричних ефеката на микрофизику грмљавинских облака: Утицај на нуклеацију облачних капљица и кристала леда; Утицај на раст кристала леда дифузијом; Деформација и распркавање капи због електричног поља; Утицај на терминалне брзине капи; Утицај на раст хидрометеора прикупљањем; Испирање аеросолних честица; Појачавање падавина услед електричних пражњења; Ефекти електричних пражњења на хемију атмосфере. 4. Нумеричко моделовање електричних процеса у грмљавинским облацима: Кратак историјат нумеричког моделовања електричних процеса у грмљавинским облацима; Једначина континуитета атмосферских малих јона; Параметризација неиндуктивног наелектрисавања; Параметризација индуктивног наелектрисавања; Параметризација електричних пражњења. 5. Опасности и заштита од електричних пражњења: Опасности по људе и животиње; Савети за личну безбедност од електричних пражњења; Величине повезане са оштећењима објеката од муња; Системи заштите од електричних пражњења; Конвенционални системи заштите; Неконвенционални системи заштите; Окидање електричних пражњења. <i>Практична настава</i> Рад са нумеричким електричним моделом конвективних облака.			
Препоручена литература Ковачевић, Н. 2021. Атмосферски електрицитет, АГМ књига, Београд, 331 стр. Rakov, V.A., Uman, M.A. 2003. <i>Lightning, physics and effects</i> , Cambridge University Press, Cambridge, UK, 688 str. Uman, M.A. 2001. <i>The lightning discharge</i> , Dover Publication, Inc., Mineola, NY, U.S., 388 str.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава:	
Методe извођења наставе Предавања: Теоријска обрада тематских јединица из атмосферског електрицитета. Практична настава: Нумеричко моделовање атмосферског електрицитета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
практична настава	50	усмени испит	50
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Table 5.1 Specification of subjects in the doctoral studies study program

Name of the subject: Selected chapters of atmospheric electricity			
Teacher(s): ph.D Nemanja Kovačević, assistant professor			
Status of the subject: Elective			
Number of ECTS points: 15			
Condition: Selected chapters of dynamic meteorology 1, Atmospheric electricity			
Goal of the subject Gaining knowledge of contemporary theories of atmospheric electricity and numerical modeling of atmospheric electricity and lightning discharges.			
Outcome of the subject Understanding and modeling of the electrical processes in the atmosphere.			
Content of the subject <i>Theoretical lectures</i> 1. Corona discharge; 2. Thunder: Observation and measurements; Generation mechanisms; Propagation. 3. Electrical effects on cloud microphysics: Drop and ice crystal nucleation; Growth of ice crystals; Disruption of drops; Changes in terminal fall velocity; Coalescence and mass growth of drops; Scavenging of aerosols; Precipitation intensification associated with lightning discharges; Effects on atmospheric chemistry. 4. Numerical modeling of electric processes in thunderstorms: Short history of numerical modeling of electric processes in thunderstorms; The equation of continuity of atmospheric small ions; Parameterization of non-inductive charging mechanisms; Parameterization of inductive charging mechanisms; Parameterization of lightning discharges. 5. Deleterious effects of lightning and protective techniques: Lightning hazards to humans and animals; Personal safety; Basic mechanisms of lightning damage; Types of protection; Conventional protection techniques; Non-conventional protection techniques; Lightning elimination and early streamer emission systems. <i>Practical lectures</i> Practical work with numerical electrical model of convective clouds			
Recommended literature Ковачевић, Н. 2021. Атмосферски електрицитет, АГМ књига, Београд, 331 стр. Rakov, V.A., Uman, M.A. 2003. <i>Lightning, physics and effects</i> , Cambridge University Press, Cambridge, UK, 688 pp. Uman, M.A. 2001. <i>The lightning discharge</i> , Dover Publication, Inc., Mineola, NY, U.S., 388 pp.			
Number of active classes		Theory: 5	Practice:
Methods of delivering lectures <i>Theoretical lectures:</i> Lectures from selected chapters of atmospheric electricity. <i>Practical lectures:</i> Numerical modeling of atmospheric electricity.			
Evaluation of knowledge (maximum number of points 100)			
Assesed coursework	mark	Examination	mark
Practical lectures	50	Oral examination	50
Weays of testing the knowledge may vary: (written tests, oral exam, project presentation, seminars ets.....			
*maximum length 1 A4 page			